

INTELLIGENS ÜZLETVITEL

DR. KISS IMRE

**AZ ÜZLETI INFORMATIKA
ELMÉLETE
A GYAKORLATBAN**

(Az informatika elméletének vállalkezási
alkalmazása)

BME Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék

Az Intelligens Üzletvitel kiadványsorozat szerkesztője:

Dr. Kiss Ferenc

Jelen kötet szerzője:

Dr. Kiss Imre

Jelen kötet szerkesztői:

Egerszegi Krisztián

Dr. Kiss Ferenc

Dr. Kiss Imre

A könyvet lektorálta:

Dr. Kiss Ferenc

Dr. Meszéna György

© Dr. Kiss Imre

Második Kiadás

ISBN 963-421-567-X

A kiadvány szerzői jogvédelem alatt áll. A kiadványt, illetve annak részeit másolni, reprodukálni, adatrögzítő rendszerben tárolni bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikus úton vagy más módon – a kiadó és a szerzők előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos.

Kiadó:

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék

1111 Budapest, Sztoczek u. 2. St. épület I. 117.

Honlap: <http://itm.bme.hu>

E-mail: tio@itm.bme.hu

Tel.: 463-1832 Fax: 463-4035

Felelős kiadó: a Tanszék vezetője

Borító: Fábry Péter

Budapest, 2005. február

Mottó

**„...mert hol a fogalom hiányos,
idején lelhatsz kellő szót oda.
Lehet szavakon lovagolni,
szóból egész rendszert koholni,
hitet építeni rá előre,
s még egy betűt sem csenhatsz el belőle.”**
(Goethe: Faust)

TARTALOMJEGYZÉK

„Kétféle tudás van:
Vagy magunk ismerjük a tárgyat,
vagy tudjuk, hol lehet megtalálni
a rá vonatkozó információt.”
(S. JOHNSON)

TARTALOMJEGYZÉK.....	I.
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK.....	V.
AZ ÜZLETI INFORMATIKA TUDOMÁNYÁNAK MAXIMÁI.....	VII.
ELŐSZÓ.....	1.
BEVEZETÉS.....	7.
1. AZ INFORMATIKA — MINT TUDOMÁNY — JELLEMZÉSE.....	18.
1.1. Az informatika az orgver tudománya.....	19.
1.2. Az informatikai problémaközelítés.....	31.
1.3. Rendszerszemlélet az informatikában.....	34.
1.4. Az informatika egzakt jellege.....	38.
1.5. Az informatika kvantifikálásra törekszik.....	42.
1.6. Az informatika módszertana komplett.....	45.
1.7. Az informatika elméletének fejezetei.....	53.
1.8. A számítógép alkalmazásának indokai.....	56.
1.9. Az informatika előzményei.....	61.
1.10. Az informatika a tudományos környezetben.....	65.
2 AZ INFORMATIKAI RENDSZERELMÉLET.....	69.
2.1. Néhány fogalom értelmezése.....	75.
2.2. Az üzleti vállalkozás, mint gazdasági rendszer.....	85.
2.3. A vállalkozás — mint informatikai rendszer — tulajdonságai.....	88.
2.4. Az alkalmazott rendszertudományok.....	103.
2.5. Az iparvállalat részrendszerei — az informatikai analízis.....	105.

2.5.1.	A metszetelv alkalmazása.....	107.
2.5.2.	A rendeltetési elv alkalmazása.....	111.
2.5.3.	A működésterületi elv alkalmazása.....	113.
2.5.4.	A funkcionális elv alkalmazása.....	117.
2.5.5.	A vetületi elv alkalmazása.....	124.
2.5.6.	Az időhorizont elv alkalmazása.....	128.
2.6.	Az elemi transzformáció és a transzformáló elem.....	133.
2.7.	A vállalkozás környezete.....	141.
3	AZ INFORMATIKAI IRÁNYÍTÁSELMÉLET.....	144.
3.1.	Az irányítások formái.....	147.
3.2.	A szabályozás hatáslánca.....	157.
3.3.	Az elemi transzformáció irányítása és a transzformáló elem szervezése.....	163.
3.4.	A hierarchikus irányítás.....	175.
3.5.	A hierarchikus irányítás hatásvázlata.....	182.
3.6.	Az irányítás értelmezése az állapottérben.....	189.
3.7.	A funkcionális irányítás.....	197.
3.8.	Az irányított szakasz vizsgálata.....	205.
3.8.1.	A szabályozott szakasz jellegfüggvényei.....	207.
3.8.2.	A szabályozott szakasz átmeneti függvényei.....	213.
3.8.3.	A szabályozási feladat meghatározása.....	218.
3.8.4.	Szabályozási megoldások.....	225.
4	AZ INFORMÁCIÓRENDSZEREK SZERVEZÉSÉNEK ELMÉLETE.....	229.
4.1.	A vállalati működés építőelemei.....	232.
4.2.	Problémaközelítés felülről lefelé.....	247.
4.3.	A vállalati feladatok, célok és erőforrások rendszere.....	259.

4.3.1.	A vállalati feladatok rendszere.....	259.
4.3.2.	A vállalati célok rendszere.....	262.
4.3.3.	A vállalati erőforrások rendszere.....	275.
4.3.4.	A teljes kapcsolatrendszer.....	276.
4.4.	A szervezési feladatok kijelölése.....	281.
4.4.1.	A szervezés kezdőpontjának kijelölése.....	282.
4.4.2.	A szervezési feladatok kijelölése.....	290.
4.5.	Az irányítás információrendszerének kialakítása.....	302.
4.5.1.	A problémafelvetés—megoldáselemzés láncolata.....	309.
4.5.2.	Az elemi folyamatköteg irányítása.....	314.
4.5.3.	Az időhorizontok szerinti elemi folyamat- kötegek.....	318.
4.5.4.	A funkcionális irányítás helye és feladatai.....	333.
4.6.	A döntések koordinálása.....	341.
4.6.1.	A döntéshozatal egyszerűsített sémája.....	344.
4.6.2.	Döntéshozatal döntési rendszerben.....	348.
4.6.3.	A konfliktushelyzetek feloldása.....	353.
4.7.	Az integrált információrendszer.....	358.
4.7.1.	Az információrendszer két részrendszere.....	360.
4.7.2.	A feladatkör, a hatáskör és a felelősségi kör.....	363.
4.7.3.	A funkcionális irányítószervek hatásköreinek integrálása.....	369.
4.7.4.	Integrálás a különböző vetületek között.....	372.
4.7.5.	Az adatfeldolgozások integrálása.....	376.
	IRODALOMJEGYZÉK.....	380.